

Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
E. SHARPSTON
fremsat den 22. marts 2018¹

Sag C-100/17 P

**Gul Ahmed Textile Mills Ltd
mod**

Rådet for Den Europæiske Union

»Appel – dumping – import af sengelinned af bomuld med oprindelse i Pakistan – fortsat søgsmålsinteresse – virkningen af begivenheder, der indtræder i løbet af sagen – grunde for denne interesse – bevisbyrde«

1. Denne sag omhandler en appel, som Gul Ahmed Textile Mills Ltd (herefter »Gul Ahmed«) har iværksat med påstand om, at Domstolen ophæver Rettens dom af 15. december 2016, T-199/04 RENV, Gul Ahmed Textile Mills mod Rådet², i sin helhed. Retten forkastede ved denne dom Gul Ahmeds annullationssøgsmål til prøvelse af Rådets forordning (EF) nr. 397/2004 af 2. marts 2004 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af sengelinned af bomuld med oprindelse i Pakistan³.

2. Denne sag rejser det vigtige spørgsmål om, hvad der udgør en fortsat søgsmålsinteresse. Domstolen får herved mulighed for at bedømme, hvorvidt den ønskede annullation, henset til de retlige og faktiske situationer, der kan opstå, kan bibringe denne sagsøger en fordel. Domstolen får herved mere generelt mulighed for at udvikle sin retspraksis om visse processuelle aspekter af bedømmelsen af denne interesse, navnlig bevisbyrden og sagsøgerens processuelle rettigheder.

Den faktiske og retlige baggrund

3. Gul Ahmed er et pakistansk selskab, der fremstiller og eksporterer sengelinned af bomuld til Den Europæiske Union.

4. Den 4. november 2002 indledte Europa-Kommissionen en antidumpingundersøgelse for så vidt angår import af disse produkter til Den Europæiske Union.

5. Rådet vedtog den 2. marts 2004 baseret på resultaterne af denne undersøgelse forordning nr. 397/2004, hvorved det pålagde en antidumpingtold på 13,1% på import af sengelinned af bomuld med oprindelse i Pakistan, der skal tariferes inden for de kombinerede nomenklaturkoder, der er angivet i forordningen.

1 – Originalsprog: engelsk.

2 – Ikke trykt i Sml., EU:T:2016:740 (herefter »den appellerede dom«).

3 – EUT 2004, L 66, s. 1 (herefter »forordning nr. 397/2004« eller »den omhandlede forordning«).

6. Efter en undersøgelse i henhold til artikel 11, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 384/96⁴ blev forordning nr. 397/2004 ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 695/2006⁵. Denne forordning fastsatte satsen for den endelige antidumpingtold, der skulle finde anvendelse på den type sengelinned af bomuld, der blev fremstillet af Gul Ahmed, til 5,6%.

7. I overensstemmelse med grundforordningens artikel 11, stk. 2, udløb den endelige antidumpingtold, der således var blevet fastsat, den 4. marts 2009, dvs. fem år efter, at den blev indført.

8. Den 28. maj 2004 anlagde Gul Ahmed søgsmål ved Retten med påstand om annullation af forordning nr. 397/2004, for så vidt som denne forordning omhandlede sagsøgeren.

9. Gul Ahmed fremførte fem anbringender i stævningen. Med dets andet anbringende gjorde selskabet navnlig gældende, at Rådet havde foretaget et åbenbart fejlskøn og havde tilsidesat artikel 2, stk. 3 og 5, og grundforordningens artikel 18, stk. 4, og antidumpingaftalen⁶ i dets beregning af normalværdien. Selskabet gjorde endvidere med dets tredje anbringende gældende, at den anvendte justering for toldgodtgørelse i forbindelse med sammenligningen af normalværdien og eksportprisen tilsidesatte grundforordningens artikel 2, stk. 10, antidumpingaftalen og forpligtelsen til at give en tilstrækkelig begrundelse i henhold til artikel 296 TEUF.

10. Ved dom af 27. september 2011, T-199/04, Gul Ahmed Textile Mills mod Rådet⁷, tiltrådte Retten den tredje del af det femte anbringende⁸ og annullerede uden at tage stilling til de øvrige anbringender den omhandlede forordning, for så vidt som den omhandlede sagsøgeren.

11. Støttet af Kommissionen appellerede Rådet dommen og nedlagde påstand for Domstolen om ophævelse af denne dom.

12. Ved dom af 14. november 2013, C-638/11 P, Rådet mod Gul Ahmed Textile Mills⁹, ophævede Domstolen dommen i sag T-199/04 i sin helhed og hjemviste sagen til Retten, idet afgørelsen om sagsomkostningerne blev udsat.

13. Den 26. november 2015 afholdt Retten et retsmøde i sag T-199/04 RENV. Rådet anførte i retsmødet med støtte fra Kommissionen, at Gul Ahmed ikke længere havde nogen søgsmålsinteresse.

14. Til støtte herfor anførte de to institutioner, at antidumpingtolden, der blev indført ved den omhandlede forordning, var udløbet den 2. marts 2009, således at eksport af det omhandlede produkt ikke længere var genstand for denne told. De gjorde endvidere gældende, at fristen for at anlægge en erstatnings sag for skade forvoldt ved anvendelsen af denne told i overensstemmelse med artikel 46 i Domstolens procesreglement var udløbet den 1. maj 2014¹⁰, og at retten til godtgørelse af antidumpingtolden i henhold til EU-toldkodeksen ligeledes var forældet¹¹. De gjorde gældende, at den ønskede annullation følgelig ikke længere var egnet til at bibringe Gul Ahmed nogle fordele.

4 – Forordning af 22.12.1995 om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab (EFT 1996, L 56, s. 1) (herefter »grundforordningen«).

5 – Forordning af 5.5.2006, der ændrede forordning (EF) nr. 397/2004 (EUT 2006, L 121, s. 14).

6 – Aftale om anvendelsen af artikel VI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 (EFT 1994, L 336, s. 103) i bilag 1A til aftalen om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (EFT 1994, L 336, s. 1).

7 – Ikke trykt i Sml., EU:T:2011:535.

8 – Dette anbringende omhandlede Rådets påståede unkladelse af at tage stilling til, hvorvidt visse faktorer brød årsagsforbindelsen mellem importdumpingen og den skade, der blev forvoldt EU-erhvervsgrænsen.

9 – EU:C:2013:732.

10 – Hvilket er senest fem år efter, at den omstændighed, der ligger til grund for kravet, er indtrådt.

11 – I henhold til artikel 121, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9.10.2013 om EU-toldkodeksen (EFT 2013, L 269, s. 1) skal en anmodning om godtgørelse indgives senest tre år efter datoen for meddelelse af toldskylden.

15. Retten gav Gul Ahmed en frist på to uger fra datoen for retsmødet til at fremkomme med bemærkninger til formalitetsindsigelsen (sammen med enhver dokumentation, der kunne støtte selskabets fortsatte interesse i sagens afgørelse).

16. Ved skrivelse af 10. december 2015 fremkom selskabet med dets bemærkninger, hvori det gjorde gældende, at det fortsat havde søgsmålsinteresse. Gul Ahmed anførte følgende fem anbringender: i) dets interesse i at få erstattet sagsomkostningerne fra Rådet, ii) muligheden for at anlægge en fremtidig erstatningssag som følge af Unionens retsinstitansers undladelse af at træffe afgørelse inden for rimelig tid, iii) dets mulighed for at få godtgjort den endelige betalte antidumpingtold, iv) dets interesse i at sikre, at en tilsvarende ulovlighed ikke gentager sig i fremtiden, og v) muligheden for at anlægge fremtidige erstatningssager for den skade, der blev forvoldt ved den omhandlede forordning.

17. Kommissionen og Rådet fremkom ved skrivelser af 6. og 20. januar 2016 med deres bemærkninger. De anmodede nærmere bestemt Retten om at afvise de argumenter, der var blevet fremført af Gul Ahmed, og om at fastslå, at selskabet havde mistet enhver interesse i at fortsætte sagen. Der var følgelig ikke behov for at træffe afgørelse i sagen.

Den appellerede dom og appellen

18. Ved dom af 15. december 2016, T-199/04 RENV, Gul Ahmed Textile Mills mod Rådet, fastslog Retten, at i) en påstået interesse i erstatning af sagsomkostningerne fra Rådet, ii) en påstået mulighed for at anlægge en fremtidig erstatningssag for skader forårsaget ved Unionens retsinstitansers undladelse af at træffe afgørelse inden for rimelig tid, iii) en påstået interesse i at sikre, at en tilsvarende ulovlighed ikke vil gentage sig i fremtiden, og iv) en påstået interesse i genoprettelsen af Gul Ahmeds omdømme ikke begrundede, at sidstnævnte havde søgsmålsinteresse. Retten fastslog ligeledes, at v) en påstået mulighed for at opnå tilbagebetaling af den endelige antidumpingtold, der var blevet betalt, begrundede en sådan interesse, ganske vist kun for så vidt angår det første, det fjerde og det femte anbringende¹².

19. Retten fastslog følgelig, at der ikke var behov for at træffe afgørelse om det andet og det tredje anbringende og behandlede kun det første, det fjerde og det femte anbringende. Den konkluderede, at sidstnævnte anbringender var ugrundede, og forkastede følgelig sagen i sin helhed.

20. Gul Ahmed har med appellen anmodet Domstolen om at ophæve den appellerede dom og træffe realitetsafgørelse vedrørende samtlige anbringender, subsidiært hjemvise sagen til Retten til realitetsbehandling. Appellanten har fremsat to anbringender til støtte for appellen.

21. Gul Ahmed har for det første gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl ved at fastslå, at Gul Ahmed ikke længere havde en retlig interesse i sagen for så vidt angår det andet og det tredje anbringende i selskabets stævning, og at Retten undlod at give en tilstrækkelig begrundelse herfor. Gul Ahmed har for det andet fremført en række argumenter, hvorved Gul Ahmed har gjort gældende, at Retten begik adskillige retlige fejl, da den forkastede de første to dele af det femte anbringende.

22. Rådet og Kommissionen anmoder Domstolen om at afvise appellen, idet den ikke kan antages til realitetsbehandling, eller subsidiært forkaste appellen, idet den er ugrundet.

23. I retsmødet den 25. januar 2018 afgav Gul Ahmed, Rådet og Kommissionen mundtlige indlæg.

12 – Jeg bemærker, at listen over de anbringender, som Retten behandlede, ikke er præcist den samme som den liste over anbringender, der blev fremsat for Retten af Gul Ahmed. Jeg vil vende tilbage til denne uoverensstemmelse senere i dette forslag til afgørelse (jf. punkt 103 og 107 nedenfor).

24. Jeg vil, som Domstolen har anmodet om, i dette forslag til afgørelse begrænse mig til at tage stilling til det første anbringende.

Bedømmelse

Generelle bemærkninger om begrebet søgsmålsinteresse

25. Kravet om søgsmålsinteresse som fortolket af Retten i den appellerede dom indebærer, at der skal anvendes en streng målestok. Ifølge Retten skulle Gul Ahmed med henblik på at opfylde denne målestok ikke alene have anlagt et annullationssøgsmål, men ligeledes have anlagt en erstatningssag for skader forvoldt ved denne forordning og anlagt sag ved de kompetente nationale myndigheder med påstand om tilbagebetaling af den antidumpingtold, der var blevet betalt i løbet af forskellige perioder.

26. Den forordning, som Gul Ahmed påstod annulleret, er siden udløbet, og ethvert krav om erstatning eller tilbagebetaling af told er forældet. Har Gul Ahmed ikke desto mindre fortsat en interesse i at opretholde annullationssøgsmålet?

27. Det er efter min opfattelse korrekt, at en sagsøger i en sådan situation er underlagt en forpligtelse til at være både forudseende og påpasselig. Det påhviler med andre ord sagsøgeren at holde nøje øje med ændringer i vedkommendes retlige situation over tid og at tage sådanne yderligere skridt, som kan være nødvendige med henblik på at bevare sin interesse i sagen. Såfremt sagsøgeren ikke gør dette, løber den pågældende en risiko for, at sagsøgte kan gøre indsigelse mod vedkommendes fortsatte søgsmålsinteresse.

28. Set fra denne synsvinkel er et annullationssøgsmål, hvor sagsøgeren gives medhold, den afgørende forudsætning for at *råde bod på* den skade, der er lidt. Det vil dog i de fleste tilfælde ikke af sig selv genoprette denne skade. Dette kræver en erstatningssag. Dette betyder ikke, at den første sag (annullationssøgsmålet) er afhængig af erstatningssagen. I modsætning til det af Gul Ahmed anførte fordrejer den omstændighed, at disse to former for sager er separate, men ikke desto mindre forbundne, ikke det retsmiddelsystem, som traktaten stiller til rådighed for private.

29. Betingelserne for, at annullationssøgsmål kan antages til realitetsbehandling, er fastsat i artikel 263 TEUF. Disse krav er bl.a. i) at den retsakt, der ønskes annulleret, »skal have retsvirkning over for tredjemand«, ii) at sagsøgeren skal have søgsmålskompetence, idet vedkommende berøres umiddelbart og individuelt, og iii) at sagen skal anlægges inden for de frister, der er fastsat i bestemmelsen¹³. I den foreliggende sag kan der ikke herske tvivl om, at det første af disse kriterier er opfyldt for så vidt angår forordning nr. 397/2004. Der har for så vidt angår det andet kriterium ikke på noget tidspunkt været rejst tvivl om, hvorvidt forordning nr. 397/2004 berører Gul Ahmed umiddelbart og individuelt. Således nævner den omhandlede forordning Gul Ahmed blandt de pakistanske producenter, der er genstand for antidumpingundersøgelsen, og selskabet bekræfter, at importen af dets produkter til Den Europæiske Union er blevet pålagt et stort toldbeløb. Det er for så vidt angår det tredje kriterium uomtvistet, at Gul Ahmed anlagde annullationssøgsmålet inden for den frist, der er angivet i artikel 263 TEUF.

¹³ – Jf. det første, fjerde og sidste stykke af artikel 263 TEUF.

30. Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt, at samtlige betingelser i artikel 263 TEUF er opfyldt. Det følger af fast praksis, at et annulationssøgsmål, der anlægges af en fysisk eller juridisk person, kun kan antages til realitetsbehandling, såfremt sagsøgeren har en retlig interesse i, at den anfægtede retsakt annulleres. Annulationen af denne retsakt skal i sig selv have retsvirkninger, således at søgsmålet med sit resultat kan tilføre sagsøgeren en fordel¹⁴. Det er uomtvistet, at Gul Ahmed opfyldte dette krav på tidspunktet, hvor selskabet anlagde dets annulationssøgsmål.

31. Kravet om en sådan interesse udgør, selv om det ikke er fastsat i artikel 263 TEUF, en betingelse for, at et søgsmål kan antages til realitetsbehandling, og Unionens retsinstanser foretager en særskilt prøvelse heraf i forhold til betingelserne, der er nedfældet ved denne bestemmelse¹⁵. Kravet er inspireret af den generelle procesret, der er fælles for medlemsstaterne, hvor det tjener det formål at sikre, at der ikke indledes en stor mængde retssager »i offentlighedens interesse«, hvilket risikerer at omdanne annulationssøgsmålet til en form for *actio popularis*.

32. Sagsøgerens søgsmålsinteresse skal i henhold til fast retspraksis foreligge på tidspunktet, hvor sagen anlægges (idet sagen i modsat fald afvises), og bestå indtil retsafgørelsen, idet det i modsat fald findes uforment at træffe afgørelse¹⁶. Søgsmålsinteressen skal være eksisterende og faktisk¹⁷.

33. Forordning nr. 397/2004 udløb den 4. marts 2009. Dette fratager imidlertid ikke den foreliggende sag sit formål, henset til, at udløbet havde virkning *ex nunc* og følgelig ikke har haft virkninger svarende til dem, som denne annulation af afgørelsen principielt ville have medført¹⁸.

34. Det fremgår af retspraksis, at en sagsøgers interesse ikke nødvendigvis bortfalder, såfremt en omtvistet retsakt ikke længere har fremtidige virkninger¹⁹. Såfremt den omhandlede foranstaltning under sagen ikke længere har virkninger, skal Domstolen foretage en konkret bedømmelse af sagsøgerens søgsmålsinteresse, idet der navnlig skal tages hensyn til følgerne af den hævdede ulovlighed og arten af den skade, som angiveligt er lidt²⁰. Denne interesse kan være begrundet i den skade, som sagsøgeren frygter, at han vil lide i fremtiden. Den omhandlede skade kan antage en række former, eksempelvis uønsket pålæggelse af nye afgifter, begrænsning af forretningsmuligheder eller restriktioner i udviklingen af potentielle nye produkter.

35. Retten fastslog i den appellerede dom, at Gul Ahmeds søgsmålsinteresse var bortfaldet i løbet af sagen for så vidt angår visse dele af selskabets stævning, navnlig det andet og det tredje anbringende.

36. Ville det være berettiget at fortolke begrebet søgsmålsinteresse på en sådan måde, at denne og dermed sagsøgerens ret til at få sin sag behandlet af en domstol kan bortfalde alene ved, at tiden går?

14 – Dom af 17.9.2015, Mory m.fl. mod Kommissionen (C-33/14 P, EU:C:2015:609, præmis 55).

15 – Jf. generaladvokat Mengozzis forslag til afgørelse Mory m.fl. mod Kommissionen (C-33/14 P, EU:C:2015:409, punkt 23).

16 – Dom af 24.6.1986, AKZO Chemie og AKZO Chemie UK mod Kommissionen (53/85, EU:C:1986:256, præmis 21), og af 17.9.2015, Mory m.fl. mod Kommissionen (C-33/14 P, EU:C:2015:609, præmis 57). Jf. ligeledes i forbindelse med en appel dom af 19.10.1995, Rendo m.fl. mod Kommissionen (C-19/93 P, EU:C:1995:339, præmis 13), og af 7.6.2007, Wunenburger mod Kommissionen (C-362/05 P, EU:C:2007:322, præmis 42) (herefter »Wunenburger-dommen«).

17 – Jf. i denne retning dom af 17.9.2009, Kommissionen mod Koninklijke FrieslandCampina (C-519/07 P, EU:C:2009:556, præmis 65), og af 26.2.2015, Planet mod Kommissionen (C-564/13 P, EU:C:2015:124, præmis 34).

18 – Dom af 27.6.2013, Xeda International og Pace International mod Kommissionen (C-149/12 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2013:433, præmis 32), og af 23.12.2015, Parlamentet mod Rådet (C-595/14, EU:C:2015:847, præmis 23).

19 – Jf. i denne retning dom af 1.10.1998, Langnese-Iglo mod Kommissionen (C-279/95 P, EU:C:1998:447), hvor Domstolen fastslog, at udløbet af den omtvistede retsakt ikke indebærer, at det er fuldstændig irrelevant at træffe afgørelse vedrørende spørgsmålet om lovligheden og rækkevidden af dens bestemmelser med henblik på at fastsætte retsvirkningerne i tidsrummet indtil udløbsdatoen (præmis 71). Søgsmålsinteresse kan på samme måde fortsat bestå til trods for, at den anfægtede retsakt er irrelevant (Wunenburger-dommen, præmis 41-62), er blevet ophævet (dom af 12.12.2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran mod Rådet, T-228/02, EU:T:2006:384, præmis 34 og 35) eller erstattet (dom af 7.10.2009, Vischim mod Kommissionen, T-420/05, EU:T:2009:391, præmis 58-63), ikke længere er gældende (dom af 26.4.1988, Apesco mod Kommissionen, 207/86, EU:C:1988:200, præmis 16) eller allerede er blevet udført og følgelig allerede har udtømt alle dens virkninger (dom af 24.6.1986, AKZO Chemie og AKZO Chemie UK mod Kommissionen, 53/85, EU:C:1986:256, præmis 21).

20 – Dom af 23.12.2015, Parlamentet mod Rådet (C-595/14, EU:C:2015:847, præmis 18 og den deri nævnte retspraksis).

37. Jeg afviser principielt denne tilgang.

38. Denne fortolkning ville betyde, at sagens varighed, som sagsøgeren principielt ikke har indflydelse på²¹, kan ødelægge dennes ret til domstolsprøvelse. Det kunne føre til vilkårlige uligheder for loven afhængig af sagens længde. Det kan opfordre sagsøgte til at vedtage en taktik, der trækker sagen ud i håbet om at lægge hindringer i vejen for juridisk kontrol.

39. Dette ville indebære, at det accepteres, at de retsakter, som institutionerne har vedtaget, og som har tidsmæssigt begrænsede virkninger, der udløber, efter at der er indledt et søgsmål, men inden retsinstansen kan afsige den pågældende dom, ikke kan gøres til genstand for Unionens retsinstansters retslige kontrol²².

40. I den skelsættende dom i sagen *Les Verts mod Parlamentet*²³ fastslog Domstolen, at Den Europæiske Union er et retsfællesskab, idet både dens medlemsstater og dens institutioner er undergivet kontrol med, at deres retsakter er forenelige med dens forfatning, som er traktaten, eller den lovgivning, der udspringer heraf²⁴.

41. Den situation, der er beskrevet ovenfor, ville være i strid med både denne retspraksis og ånden bag artikel 263 TEUF, hvorefter Unionens retsinstanter skal prøve lovligheden af retsakter vedtaget af institutioner, der skal have retsvirkninger over for tredjemand²⁵.

42. Spørgsmål om søgsmålsinteresse er følgelig af forfatningsmæssig betydning og skal ses i bredere sammenhæng med den grundlæggende ret til effektiv retsbeskyttelse, der er beskrevet i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder²⁶.

43. Samtlige disse elementer taler efter min opfattelse for en udvidende fortolkning af begrebet søgsmålsinteresse²⁷.

44. Jeg afviser Rådets og Kommissionens opfattelse af, at en sådan fortolkning risikerer at gøre annulationssøgsmålet til *actio popularis*. I mange medlemsstaters nationale retssystemer kan en indskrænkende fortolkning af interesse således beskytte retssystemet mod, at der anlægges store mængder af retssager²⁸. I procesretten i EU understøttes begrebet imidlertid af de strenge betingelser for så vidt angår søgsmålskompetence, der er nedfældet i artikel 263 TEUF.

21 – Bortset fra perioden på næsten to år, hvor sagen blev udsat efter sagsøgerens anmodning (15.10.2004-7.9.2006), kan den tid, der er forløbet i den foreliggende sag, ikke tilskrives Gul Ahmed.

22 – Jf. *Shanghai Excell M&E Enterprise og Shanghai Adeptech Precision mod Rådet* (T-299/05, EU:T:2009:72, præmis 56) (herefter »Shanghai Excell-dommen«).

23 – Dom af 23.4.1986 (294/83, EU:C:1986:166, præmis 23) (herefter »Les Verts-dommen«).

24 – Jeg vil ligeledes bemærke, at Domstolen i en berømt udtalelse i *Les Verts-dommen* fastslog, at »[der ved traktaten blev] indført et fuldstændigt retsmiddel- og proceduresystem, hvormed Domstolen skal kunne kontrollere legaliteten af institutionernes retsakter« (jf. dommens præmis 23, min fremhævelse).

25 – Som Retten med rette har fremhævet i *Shanghai Excell-dommen*, præmis 57.

26 – EUT 2010, C 83, s. 389 (herefter »chartret«).

27 – Domstolen har indtaget denne lempelige tilgang i en række sager. Dom af 17.4.2008, *Flaherty m.fl. mod Kommissionen* (C-373/06 P, C-379/06 P og C-382/06 P, EU:C:2008:230), er et fremragende eksempel. En kommentator betragter det som en »liberal tilgang, der favoriserer adgangen til EU-retsinstansen«. Jf. S. Van Raepenbusch »Le recours en annulation« i *Les recours des particuliers devant le juge de l'Union européenne*, Bruxelles, Bruylant, 2012, s. 47.

28 – Jf. ovenfor, punkt 31.

45. Ligesom generaladvokat Bobek mener jeg, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger »retlig interesse«, ikke bør manipuleres med henblik på sikre et bestemt antal tvister²⁹. Dette kræver snarere, at der foretages en demokratisk fortolkning i lyset af menneskerettighederne³⁰. Jeg er ligeledes enig med generaladvokat Kokott, der har fremført argumenter imod at pålægge *overdrevne krav* til konstateringen af interesse, såfremt de strenge betingelser i andet eller tredje led i artikel 263, stk. 4, allerede er opfyldt³¹.

46. Udsigten til en personlig fordel i tilfælde af, at der gives medhold i sagen ved EU-retsinstansen, er afgørende i forbindelse med fastlæggelsen af, hvorvidt der foreligger søgsmålsinteresse. Dette kriterium er måske imidlertid for subjektivt og flygtigt, eftersom det mangler en klar tærskel eller målestok for den positive virkning, der kræves i forhold til sagsøgerens situation, såfremt sagsøgeren vinder sagen³².

47. Bedømmelsen af interesse kan kun foretages konkret fra sag til sag, idet der skal tages hensyn til samtlige konsekvenser, som annullation af den omtvistede retsakt kan have på en sagsøgers individuelle situation. Generaladvokat Wahl har i den forbindelse bemærket, at Domstolen forsøger ikke at definere begrebet »fortsat interesse« for restriktivt³³. Jeg er enig og deler den opfattelse, der allerede er udtrykt af generaladvokat Bobek, om, at det med henblik på at fastslå en retlig interesse ikke bør kræve mere af sagsøgeren end en umiddelbar påvisning af retsaktens negative virkning på sagsøgeren (og den hermed foreliggende forudsætning om en personlig fordel for sagsøgeren ved retsaktens annullation)³⁴. Det ville pålægge sagsøgeren at bevise det umulige, såfremt man går videre end dette beviskrav³⁵.

48. Sandsynligheden for, at der opnås en fordel, bør i den forbindelse tillægges ringe betydning³⁶. Det bør heller ikke være af betydning, hvor stor den potentielle fordel er. Såfremt en fordel afhænger af en fremtidig erstatningssag, bør EU-retsinstansen afstå fra at tage stilling til realiteten i en sådan sag og udsigten til, at der gives medhold i sagen. Kun en rent hypotetisk og usikker udsigt til at opnå en fremtidig fordel bør diskvalificere sagsøgeren³⁷, mens en fremtidig fordel, der rimeligvis vil kunne opnås under normale omstændigheder, vil kunne begrunde en søgsmålsinteresse³⁸.

49. Det er min opfattelse, at det ikke vil føre til en situation, hvor Domstolen kommer til at udøve responderende virksomhed vedrørende generelle eller hypotetiske spørgsmål, såfremt Domstolen indtager en lempelig tilgang³⁹. Domstolen bør heller ikke ud fra hensynet til god retspleje, procesøkonomi eller praktiske hensyn anvende formalitetsspørgsmål til at undgå, at der skal tages

29 – Jf. generaladvokat Bobeks forslag til afgørelse Binca Seafoods mod Kommissionen (C-268/16 P, EU:C:2017:444, punkt 95).

30 – Jf. O. Renaudie, *L'intérêt à agir devant le juge administratif*, Paris, Berger-Levrault, 2015, s. 43, der fremhæver behovet for en »demokratisk fortolkning« af kravet om søgsmålsinteresse »i lyset af menneskerettigheder«.

31 – Jf. i denne retning generaladvokat Kokotts forslag til afgørelse Telefónica mod Kommissionen (C-274/12 P, EU:C:2013:204, punkt 86).

32 – F. Mariatte, D. Ritleng, *Contentieux de l'Union européenne 1. Annulation, exception d'illégalité*, Paris, Lamy, 1998, s. 108.

33 – Jf. i denne retning hans forslag til afgørelse Kommissionen mod Hansestadt Lübeck (C-524/14 P, EU:C:2016:693, punkt 38).

34 – Jf. hans forslag til afgørelse Binca Seafoods mod Kommissionen (C-268/16 P, EU:C:2017:444, punkt 93).

35 – Med andre ord probatio diabolica. Jf. i samme retning dom af 11.4.2013, Mindo mod Kommissionen (C-652/11 P, EU:C:2013:229, præmis 50).

36 – I visse tilfælde har Unionens retsinstanser henvist til dette kriterium uden imidlertid at drage nogle slutninger på baggrund heraf. Jf. eksempelvis kendelse af 6.7.2011, Petroci mod Rådet (T-160/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:334, præmis 23).

37 – K. Lenaerts, I. Maselis, K. Gutman, *EU Procedural Law*, Oxford University Press, 2014, s. 360. Jf. ligeledes dom af 19.7.2012, Rådet mod Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group (C-337/09 P, EU:C:2012:471, præmis 50), af 21.1.1987, Stroghili mod Revisionsretten (204/85, EU:C:1987:21, præmis 11), og af 30.4.1998, Cityflyer Express mod Kommissionen (T-16/96, EU:T:1998:78, præmis 30).

38 – Retten har ofte i forbindelse med antidumpingtold fortolket dette kriterium bredt. Jf. eksempelvis dom af 29.6.2000, Medici Grimm mod Rådet (T-7/99, EU:T:2000:175, præmis 54-56), og af 28.2.2017, Canadian Solar Emea m.fl. mod Rådet (T-162/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2017:124, præmis 47).

39 – Jf. S. Van Raepenbusch, »Le recours en annulation« i *Les recours des particuliers devant le juge de l'Union européenne*, Bruxelles, Bruylant, 2012, s. 47. Jf. ligeledes generaladvokat Kokotts forslag til afgørelse Italien mod Kommissionen (C-138/03, C-324/03 og C-431/03, EU:C:2005:387, punkt 41) og generaladvokat Mengozzis forslag til afgørelse Mory m.fl. mod Kommissionen (C-33/14 P, EU:C:2015:409, punkt 28).

stilling til sagens realitet⁴⁰. Såfremt en sagsøger har tilstrækkelig søgsmålsinteresse på tidspunktet for indgivelsen af sin stævning, som det var tilfældet for Gul Ahmed i den foreliggende sag, skal Domstolen udvise stor forsigtighed, når den tager stilling til, hvorvidt sagsøgeren efterfølgende har mistet denne interesse.

50. Jeg vil på denne baggrund dernæst tage stilling til, hvorvidt Gul Ahmed fortsat har søgsmålsinteresse.

Hvorvidt appellen kan antages til realitetsbehandling

51. Rådet har for Domstolen nedlagt påstand om, at det fastslås, at adskillige dele af appellen ikke kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som der heri nærmere bestemt anmodes om, at der foretages en revurdering af de konstateringer af de faktiske omstændigheder, som Retten foretog, og de anbringender, der blev fremsat for Retten, gentages.

52. Det er korrekt, at appellen ikke er fuldstændig præcis og, som Rådet med rette bemærker, fra tid til anden begrænser sig til argumenter, der allerede blev fremsat for Retten⁴¹.

53. Når det er sagt, er det klart, at Gul Ahmed anfægter Rettens fortolkning eller anvendelse af EU-retten og dermed kan retsspørgsmål, som Retten har behandlet, diskuteres på ny under appelsagen⁴². Endvidere har Gul Ahmed – ganske vist overordnet set – gjort gældende, at Rettens begrundelse er utilstrækkelig. Dette er i sig selv et retsspørgsmål, der som sådan kan rejses under en appelsag⁴³.

54. Domstolen er endvidere ikke udelukkende bundet af parternes argumenter, men kan om nødvendigt gå videre end disse argumenter og anvende de for tvistens løsning relevante retsregler på de faktiske omstændigheder, der er fremlagt for den, da den i modsat fald kan blive nødsaget til at basere sin afgørelse på urigtige retlige betragtninger⁴⁴.

55. Jeg foreslår derfor, at Domstolen tager stilling til indholdet i de argumenter, som Gul Ahmed har påberåbt sig, for så vidt som de vedrører retsspørgsmål, og ikke betvivler den af Retten foretagne konstatering og vurdering af de faktiske omstændigheder⁴⁵.

Processuelle aspekter af den påståede manglende fortsatte søgsmålsinteresse

56. Gul Ahmed har anført, at artikel 129 i Rettens procesreglement, der kræver, at interessen skal godtgøres på tidspunktet for indgivelsen af stævningen, ikke kan påberåbes med henblik på at kræve dette af sagsøgeren på et senere tidspunkt. Følgelig gælder, at så snart en sagsøger har godtgjort sin interesse i indgivelsen af sin stævning, fritages denne fra at skulle bevise en fortsat interesse under sagen.

40 – Jf. i denne retning G. Wicker, »La légitimité d'intérêt à agir«, *Études sur le droit de la concurrence et quelques thèmes fondamentaux: mélanges en l'honneur d'Yves Serra*, Dalloz, 2006, s. 460.

41 – Til trods for, at Gul Ahmed anførte, at præmis 42-60 i den appellerede dom var behæftet med retlige fejl, da selskabet blev spurgt om dette punkt i retsmødet, indrømmede det også, at dets appel faktisk kun tager stilling til præmis 49 og 55-60.

42 – Dom af 12.9.2006, Reynolds Tobacco m.fl. mod Kommissionen (C-131/03 P, EU:C:2006:541, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).

43 – Dom af 26.5.2016, Rose Vision mod Kommissionen (C-224/15 P, EU:C:2016:358, præmis 26).

44 – Kendelse af 27.9.2004, UER/M6 m.fl. (C-470/02 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2004:565, præmis 69), og dom af 21.9.2010, Sverige og API og Kommissionen (C-514/07 P, C-528/07 P og C-532/07 P, EU:C:2010:541, præmis 65-67), og af 5.10.2009, Kommissionen mod Roodhuijzen (T-58/08 P, EU:T:2009:385, præmis 34-37).

45 – Jf. analogt dom af 16.7.2009, Kommissionen mod Schneider Electric (C-440/07 P, EU:C:2009:459, præmis 193).

57. Det følger af fast retspraksis, at det tilkommer sagsøgeren at føre bevis for sin søgsmålsinteresse⁴⁶. Det følger ligeledes af fast retspraksis, at Domstolen på ethvert tidspunkt af sagen på sagsøgtes foranledning (eller enhver anden part med retlig interesse) eller af egen drift kan tage stilling til, hvorvidt der fortsat foreligger retlig interesse⁴⁷.

58. Så snart sagsøgeren imidlertid – ligesom Gul Ahmed – har godtgjort, at denne opfylder samtlige nødvendige formalitetskrav ved indgivelsen af sin stævning⁴⁸, må der efter min opfattelse bestå en *formodning* for, at sagsøgeren fortsat opfylder dem.

59. Denne formodning vedbliver med at bestå, så længe den ikke bliver anfægtet. Følgelig behøver en sagsøger *ikke* at indgive materiale (eksempelvis) hver anden måned med henblik på at påvise, at den pågældende stadig har søgsmålsinteresse, og »bekræfte« sin oprindelige stævning. En procedureregel, der fastsætter sådan et krav, ville ikke fungere.

60. Det er imidlertid tilladt for sagsøgte på ethvert trin af sagen at gøre indsigelse imod denne formodning. Eftersom en sådan indsigelse svarer til et modkrav mod sagsøgeren, tilkommer det *sagsøgte* at angive præcise og underbyggede indsigelsesgrunde⁴⁹. Dette skyldes, at sagsøgeren skal kende den sag, der rejses. Sagsøgeren kan ikke med rimelighed forventes at gætte sig frem til indsigelsen og dække samtlige potentielle anbringender på forhånd. Domstolen bør følgelig ikke acceptere en uunderbygget indsigelse mod fortsat søgsmålsinteresse⁵⁰.

61. I et processuelt system (som det, der finder anvendelse ved Unionens retsinstanser), der støtter sig tungt på skriftlig procedure, vil det være normalt at forvente, at indsigelsen foretages skriftligt. Såfremt indsigelsen først fremsættes mundtligt i retsmødet som i den foreliggende sag, forekommer det mig, at retsinstansen normalt bør fastsætte en frist for *den part, der fremsætter indsigelsen* (dvs. sagsøgte), til at indgive en formel indsigelse, der angiver dens præcise omfang, og fremføre de nødvendige beviser for at godtgøre prima facie, at sagsøgeren faktisk har mistet sin søgsmålsinteresse.

62. Så snart sagsøgte har gjort dette, skifter bevisbyrden til sagsøgeren, der skal gives rimelig mulighed for at fremlægge sin sag under betingelser, der ikke stiller ham i en situation, der er til hans ugunst i forhold til modparten⁵¹. I henhold til princippet om parternes ligestilling, hvilket er en konsekvens af retten til en retfærdig rettergang, skal Domstolen give sagsøgeren en frist til at modbevise indsigelsen, og den kan efterfølgende fastsætte en frist for de øvrige interesserede parter til at indgive deres skriftlige bemærkninger hertil⁵².

46 – Jf. i denne retning kendelse af 31.7.1989, S. mod Kommissionen (206/89 R, EU:C:1989:333, præmis 8), og dom af 4.6.2015, Andechser Molkerei Scheitz mod Kommissionen (C-682/13 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2015:356, præmis 27).

47 – Jf. i denne retning dom af 19.10.1995, Rendo m.fl. mod Kommissionen (C-19/93 P, EU:C:1995:339, præmis 13), og kendelse af 17.10.2005, First Data m.fl. mod Kommissionen (T-28/02, EU:T:2005:357, præmis 36 og 37). Jf. ligeledes som eksempler på sager, hvor Retten ex officio tog stilling til dette spørgsmål: dom af 7.3.2013, Acino mod Kommissionen (T-539/10, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:110, præmis 29-46), og af 10.4.2013, GRP Security mod Revisionsretten (T-87/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:161, præmis 43-49).

48 – Jf. ovenfor, punkt 29-30.

49 – I overensstemmelse med princippet om *necessitas probandi incumbit ei qui agit*. Jf. i denne retning dom af 18.7.2006, Rossi mod KHIM (C-214/05 P, EU:C:2006:494, præmis 23).

50 – Jf. i denne retning generaladvokat Bots forslag til afgørelse Kommissionen mod Infront WM (C-125/06 P, EU:C:2007:611, punkt 71-73), sammenholdt med dom af 13.3.2008 i denne sag (EU:C:2008:159, præmis 56), kendelse af 8.4.2008, Saint-Gobain Glass Deutschland mod Kommissionen (C-503/07 P, EU:C:2008:207, præmis 51), og dom af 11.5.2010, PC-Ware Information Technologies mod Kommissionen (T-121/08, EU:T:2010:183, præmis 36). Jf. ligeledes i denne retning F. Clausen, *Les moyens d'ordre public dans le contentieux relevant de la Cour de justice de l'Union européenne*, Université Paris II, 2017, der vil blive offentliggjort af Bruylant, s. 509.

51 – Dom af 6.11.2012, Otis m.fl. (C-199/11, EU:C:2012:684, præmis 71 og 72).

52 – Retten har med henblik herpå kompetence til at foreskrive relevante foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i overensstemmelse med artikel 88-90 i dens procesreglement.

63. Så snart Domstolen har modtaget bemærkninger fra begge parter, skal den bedømme de argumenter, der er fremført, og det tilhørende materiale, der er blevet indgivet, og dernæst træffe en afgørelse⁵³.

64. Imidlertid blev denne fremgangsmåde ikke fulgt i den foreliggende sag. I retsmødet den 25. november 2015 ved Retten anførte Rådet og Kommissionen mundtligt, at Gul Ahmeds interesse var bortfaldet i løbet af sagen, eftersom den pågældende forordning var udløbet, og enhver erstatningssag ville være forældet. Samtidig fremførte Kommissionen en række grunde, der potentielt kunne begrunde en søgsmålsinteresse, og indgav dernæst detaljerede argumenter baseret på en bedømmelse af retspraksis med henblik på at godtgøre, hvorfor ingen af dem efter dens opfattelse kunne begrunde en interesse i Gul Ahmeds tilfælde⁵⁴. Retten gav dernæst Gul Ahmed to uger til at fremkomme med sine bemærkninger, hvorefter den gav Rådet og Kommissionen mulighed for at fremkomme med bemærkninger hertil. Samtlige parter indgav deres bemærkninger inden for de foreskrevne frister.

65. Er forløbet i denne sag behæftet med fejl, fordi de generelle regler, som jeg har anført ovenfor i punkt 61-63, ikke blev efterlevet?

66. Den indsigelse, der blev rejst af institutionerne, blev efter min opfattelse tilstrækkeligt underbygget i selve retsmødet (uden at der blev gjort indsigelse fra Gul Ahmeds side). Gul Ahmed blev følgelig bragt i en position, hvor selskabet kunne udtrykke dets opfattelse af indsigelsen mod dets søgsmålsinteresse. Det er korrekt, at man normalt kunne forvente, at en alvorlig indsigelse af denne karakter ville blive rejst skriftligt. Imidlertid anmodede Gul Ahmed aldrig Retten om at pålægge de parter, der rejste indsigelse, om at gøre dette skriftligt, ligesom selskabet heller ikke gav udtryk for nogen forbehold i forbindelse med den efterfølgende procedure. Det er under disse omstændigheder min opfattelse, at den improviserede fremgangsmåde, der blev fulgt af Retten, ikke krænkede Gul Ahmeds ret til forsvar.

67. I lyset af det ovenstående er det min konklusion, at Retten ikke overtrådte processuelle regler vedrørende bevisbyrden eller krænkede princippet om parternes ligestilling.

Har Gul Ahmed søgsmålsinteresse i forhold til forebyggelsen af risikoen for, at ulovligheder gentager sig i fremtiden?

68. Gul Ahmed har gjort gældende, at de påståede fejl i institutionernes beregninger af dumpingmargenen ikke er specifikke for denne sag, men vil kunne gentage sig i fremtiden. Selskabet har gjort gældende, at det følgelig er berettiget til at forfølge sagen med henblik på at hindre, at Rådet gentager denne ulovlighed i fremtiden.

53 – Grundlaget for den fremgangsmåde, som jeg har beskrevet i de tidligere punkter, er den procedure, der er fastsat i artikel 130, stk. 1-7, i Rettens procesreglement, med henblik på foreløbige formalitetsindsigelser eller Domstolens kompetence. Jf. eksempelvis kendelse af 6.9.2011, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Parlamentet og Rådet (T-18/10, EU:T:2011:419).

54 – Som svar på spørgsmålene fra Domstolen i retsmødet gav repræsentanten for Kommissionen i sagen ved Retten en detaljeret beskrivelse af, hvordan argumentet om søgsmålsinteresse var blevet fremført i retsmødet ved Retten *uden at blive modsagt af Gul Ahmeds advokat*. Han antydede, at disse grunde omfattede en fremtidig erstatningssag, en anmodning om tilbagebetaling af antidumpingtold, der var blevet betalt af forbundne importører, og udsigten til at genoprette Gul Ahmeds omdømme.

69. Rådet har gjort gældende, at der ikke består en sådan risiko. Muligheden for at åbne en ny undersøgelse for så vidt angår sengelinned af bomuld med oprindelse i Pakistan er for det første rent hypotetisk. Under alle omstændigheder og for det andet er de påståede fejl specifikke for sagen, fordi den metode, der blev anvendt, var et resultat af manglende verificerbare oplysninger sammenholdt med Gul Ahmeds manglende samarbejde⁵⁵. Retten fastslog, at Gul Ahmed havde undladt at fremføre specifikke argumenter, og afviste derfor selskabets krav⁵⁶.

70. En sagsøgers interesse bortfalder ikke nødvendigvis, såfremt en omtvistet retsakt ikke længere har nogle fremtidige virkninger⁵⁷. En annullation kan i sig selv have retsvirkninger, navnlig ved at forhindre genoptagelsen af en ulovlig praksis fra Unionens institutioners side⁵⁸. Søgsmålsinteressen vil dog kun være til stede, såfremt den påståede ulovlighed formodes at ville gentage sig fremover uafhængigt af omstændighederne i sagen, som har dannet grundlag for søgsmålet⁵⁹. Eksempler kan være fejl i forbindelse med fortolkningen af EU-retlige regler i lyset af WTO's aftaler⁶⁰, navnlig fejl vedrørende den metodologi, de kriterier eller formler, der blev anvendt, i modsætning til fejl i bedømmelsen af specifikke faktiske omstændigheder. Endelig behøver en sagsøger ikke nødvendigvis at bevise, at denne kan blive direkte berørt af en ulovlighed, der gentager sig i fremtiden i tilsvarende sager⁶¹.

71. I den foreliggende sag betyder den omstændighed, at der er gået adskillige år siden udløbet af den endelige antidumpingtold på import af Gul Ahmeds tekstiler til Den Europæiske Union, for det første ikke, at muligheden for, at der foretages en anden undersøgelse, er rent hypotetisk. Såfremt prispolitikken for de pakistanske producenter af sengelinned af bomuld igen synes at opfylde betingelserne for anvendelsen af reglerne i EU om beskyttelse mod dumpingimport, vil de tværtimod igen kunne gøres til genstand for en undersøgelse.

72. Den omstændighed, at Rådet i mangel af pålidelige primære kilder til information støttede sig på »enhver anden rimelig metode« i henhold til grundforordningens artikel 2, stk. 3, 5 og 6, betyder for det andet ikke per se, at de påståede metodologiske fejl er specifikke for denne sag. I forbindelse med anvendelsen af denne bestemmelse var Rådet nødt til at vedtage en bestemt metodologi og støtte sig på bestemte kriterier.

73. Det er ikke let at drage en grænse mellem fejl, der potentielt vil gentage sig på den ene side, og fejl, der er specifikke for sagen, på den anden side. En bestemt løsning kan være blevet anvendt ad hoc og med henblik på at tage stilling til en ny situation. Den kan også afspejle en fast administrativ praksis eller »skabelon«, som Kommissionen har udviklet med henblik på at håndtere en situation, der gentager sig. Såfremt det er tilfældet, må den forventes at gentage sig i fremtiden.

74. Som jeg ser det, er det ikke sandsynligt, at fraværet af pålidelige primære oplysninger og manglende samarbejde fra de personer, der er under undersøgelse, er nye problemer inden for rammerne af en antidumpingundersøgelse. Heraf følger, at visse påståede fejl, der er blevet begået i løbet af en sådan undersøgelse i princippet kan være metodologiske af natur og følgelig potentielt vil kunne gentage sig i fremtiden i forbindelse med tilsvarende undersøgelser.

55 – Jf. fodnote 77 nedenfor.

56 – Præmis 57 i den appellerede dom.

57 – Jf. den ovenfor i punkt 34 nævnte retspraksis.

58 – Jf. i denne retning dom af 3.9.2009, Moser Baer India mod Rådet (C-535/06 P, EU:C:2009:498, præmis 25) (herefter »dommen i sagen Moser Baer India«).

59 – Wunenburger-dommen, præmis 52.

60 – Dom af 24.9.2008, Reliance Industries mod Rådet og Kommissionen (T-45/06, EU:T:2008:398, præmis 43).

61 – Mens Wunenburger-dommen (præmis 58) og Shanghai Excell-dommen (præmis 51, i forbindelse med endelig antidumpingtold) henviser til et sådant yderligere krav, henviser dommen i sagen Moser Baer India i præmis 25 abstrakt til risikoen for gentagelse i fremtiden som sådan.

75. Imidlertid insisterede Gul Ahmeds advokat i retsmødet på, at selskabet med dets appel i virkeligheden anfægtede *fraværet* af nogen særlig metodologi, og at selskabets sag var støttet på, at Kommissionen havde baseret sine konklusioner på vilkårlige ad hoc valg.

76. Fortolket således identificerer Gul Ahmeds argument ingen retlige fejl, der blev begået af Retten, da den klassificerede Kommissionens påståede fejl som specifikke for sagen. Som Rådet og Kommissionen med rette har gjort gældende, anmodes Domstolen ved dette argument alene om at genoverveje de faktiske og materielle argumenter, der blev forelagt Retten, hvilket Domstolen ikke har kompetence til. Ved dette argument indrømmer Gul Ahmed i det væsentlige, at de påståede fejl *var* specifikke for sagen. Det er min konklusion, at Gul Ahmed ikke har godtgjort, at den påståede ulovlighed kan blive gentaget i fremtiden, og at den begrundelse, som Retten gav i den forbindelse, som følge heraf var tilstrækkelig⁶².

Den påståede delvise afvisning af det tredje anbringende

77. Gul Ahmed har gjort gældende, at Retten undlod at give en tilstrækkelig begrundelse for så vidt angår den påståede delvise afvisning af det tredje anbringende og at træffe afgørelse om resten af dette anbringende.

78. Som Rådet og Kommissionen med rette bemærker, hviler Gul Ahmeds argumentation på en åbenbar fejlfortolkning af præmis 58 i den appellerede dom. I denne præmis begrænsede Retten sig til at identificere fem omstændigheder, der er særlige for denne sag, ved bedømmelsen af, hvorvidt der foreligger en fortsat interesse i sagens udfald. Den fastslog, at Gul Ahmed ikke havde nogen interesse i at fremsætte dette anbringende, og at det ikke var nødvendigt at træffe afgørelse i den forbindelse.

79. Jeg foreslår følgelig, at denne del af appellen forkastes.

Den påståede overtrædelse af det princip, der blev fastslået i Shanghai Excell-dommen

80. Gul Ahmed synes at fortolke Shanghai Excell-dommen således, at det, såfremt det fastslås, at sagen ikke kan antages til realitetsbehandling, ville svare til at indrømme, at retsakter, hvis retsvirkninger udløber, efter at et annullationssøgsmaal er blevet anlagt, men forud for, at afgørelsen er blevet afsagt, udelukkes fra prøvelse, hvilket er i strid med artikel 263 TEUF.

81. En sådan fortolkning af Shanghai Excell-dommen ville indebære, at søgsmålsinteresse i annullationssøgsmaal vedrørende retsakter, hvis retsvirkninger udløber forud for, at der er afsagt en afgørelse, systematisk må anses for godtgjort, uanset om andre omstændigheder ændrer sig. Som Rådet og Kommissionen med rette bemærker, kan der ikke udledes sådan et princip af denne afgørelse eller i særdeleshed af dommens præmis 56 ff.

82. Jeg foreslår følgelig, at denne del af appellen forkastes.

Undlod Retten at give en tilstrækkelig begrundelse?

83. Gul Ahmed har – ganske vist helt overordnet – gjort gældende, at Retten overtrådte artikel 36 i Domstolens procesreglement, idet Retten undlod at give en begrundelse samt tage stilling til samtlige argumenter og beviser, som selskabet påberåbte sig for at godtgøre dets fortsatte interesse.

62 – Dom af 26.11.2013, Groupe Gascogne mod Kommissionen (C-58/12 P, EU:C:2013:770, præmis 37).

84. Jeg har allerede behandlet spørgsmålet om, hvorvidt Rettens begrundelse er tilstrækkelig for så vidt angår risikoen for, at ulovligheden gentager sig i fremtiden⁶³. Jeg vil følgelig behandle den begrundelse, som Retten har givet for så vidt angår de øvrige argumenter, som Gul Ahmed har fremført med henblik på at begrunde dets fortsatte søgsmålsinteresse.

Godtgørelse af sagsomkostninger fra Rådet

85. Gul Ahmed har gjort gældende, at selskabet har en berettiget interesse i at forfølge sagen med henblik på at få godtgjort sagsomkostningerne. Retten fastslog i den appellerede dom, at annullation af den omhandlede forordning ikke i sig selv ville give sagsøgeren ret til at få godtgjort sagsomkostningerne, henset til, at dette spørgsmål er omfattet af en selvstændig påstand, og henset til, at selv en vindende part under visse omstændigheder pålægges selv at bære sine omkostninger⁶⁴.

86. Jeg er enig med Rettens konklusion, men ikke i dens begrundelse.

87. Et krav om, at det pålægges den tabende part at betale sagsomkostningerne, er ikke en selvstændig påstand. Den er accessorisk og underordnet i forhold til hovedpåstanden om annullation af den anfægtede retsakt. Såfremt en part mister sin interesse i at forfølge hovedkravet, vil den ligeledes miste enhver interesse i at kræve betaling af sagsomkostningerne forbundet med at forfølge dette krav.

88. Artikel 58, stk. 2, i Domstolens procesreglement bestemmer, at en appel, der udelukkende er rettet mod en afgørelse om sagsomkostninger, ikke kan antages til realitetsbehandling. Henset til ordlyden af og formålet med denne bestemmelse kan en interesse i at få godtgjort sagsomkostningerne ikke som sådan udgøre grundlaget for at fortsætte retssager. En sagsøger skal med henblik på at begrunde en sådan interesse fastslå, at der foreligger en interesse ud over den, der vedrører sagsomkostningerne⁶⁵. Kravet om søgsmålsinteresse ville miste sin betydning, såfremt selve kravet om at pålægge modparten at betale sagsomkostningerne er tilstrækkelig til at begrunde en interesse i at forfølge annullationssøgsmålet.

89. Jeg foreslår derfor, at Domstolen konkluderer, at et ønske om at få godtgjort sagsomkostningerne ikke er et selvstændigt grundlag, der begrunder en søgsmålsinteresse. Dette resultat kan imidlertid ikke begrunde, at den appellerede dom ophæves, idet Rettens konklusion er korrekt.

Fremtidige erstatningssager som følge af, at Unionens retsinstanser har undladt at træffe afgørelse inden for rimelig tid

90. Gul Ahmed påberåber sig ligeledes dets hensigt om at rejse et fremtidigt erstatningskrav som følge af den påståede urimeligt lange sagsbehandlingstid ved Unionens retsinstanser. Retten fastslog, at Gul Ahmed med henblik på et sådan erstatningskrav skal anlægge en erstatningssag ved Retten. Heraf følger, at selskabet ikke kan påberåbe sig denne grund til at begrunde dets interesse i den foreliggende sag⁶⁶.

91. Selv om jeg er enig i den konklusion, som Retten nåede frem til, er jeg ikke enig i dens begrundelse.

63 – Jf. ovenfor, punkt 68-76.

64 – Jf. præmis 52 i den appellerede dom.

65 – Jf. analogt generaladvokat Kokotts forslag til afgørelse Bertelsmann og Sony Corporation of America mod Impala (C-413/06 P, EU:C:2007:790, punkt 80).

66 – Jf. præmis 53 i den appellerede dom.

92. Det følger af fast retspraksis, at en sagsøger kan bevare sin interesse i at få annulleret en retsakt, der skader den, for så vidt som konklusionen om ulovlighed kan udgøre grundlaget for en fremtidig sag om økonomisk eller ikke-økonomisk skade⁶⁷, der er blevet forvoldt sagsøgeren ved den anfægtede retsakt⁶⁸. Navnlig har sagsøgeren søgsmålsinteresse, såfremt annullationen af den omtvistede retsakt i sig selv vil være til fordel for denne i erstatningssøgsmålet, navnlig ved at forbedre chancerne for at få medhold i erstatningssøgsmålet⁶⁹. En sagsøger vil ligeledes have søgsmålsinteresse, såfremt annullationen kan udgøre grundlaget for udenrettlige forhandlinger med den udstedende myndighed af den annullerede retsakt med henblik på at udbedre den skade, som sagsøgeren har lidt⁷⁰.

93. Imidlertid afhænger muligheden for, at der gives medhold i en erstatningssag som følge af urimelig lang sagsbehandlingstid som hovedregel ikke af, hvorvidt der gives medhold i det forudgående annullationssøgsmål om den anfægtede retsakt⁷¹.

94. Jeg foreslår følgelig, at Domstolen konkluderer, at et ønske om at anlægge en fremtidig erstatningssag som følge af urimelig lang sagsbehandlingstid ikke udgør en fortsat søgsmålsinteresse i et bestående annullationssøgsmål. Dette resultat kan imidlertid ikke begrunde, at den appellerede dom ophæves, idet Rettens konklusion er korrekt.

Tilbagebetaling af den betalte antidumpingtold

95. Gul Ahmed har gjort gældende, at den anmodning, som dets datterselskab, GTM (Europe) Ltd (herefter »GTM«), indgav til de belgiske myndigheder om tilbagebetaling af den antidumpingtold, der var blevet betalt af den pågældende import fra august 2007 sammen med andre tilsvarende anmodninger, begrundes selskabets fortsatte interesse. Rådet har gjort gældende, at et datterselskabs interesse ikke er relevant.

96. Retten fastslog for det første, at Gul Ahmeds datterselskabs interesse sammenblandes med Gul Ahmeds interesse og derfor begrundes den⁷². Den fastslog dernæst, at GTM's anmodning vedrørte told, der var blevet betalt efter ændringen af forordning 397/2004 ved forordning nr. 695/2006, der erstattede den omhandlede forordning for så vidt angår visse elementer vedrørende dumping⁷³. Den fastslog ligeledes, at det andet og det tredje anbringende var rettet mod at anfægte disse elementer af den omhandlede forordning, der var blevet erstattet, og at en annullation på dette grundlag følgelig ikke kunne have nogen indflydelse på GTM's anmodning om tilbagebetaling af den told, der blev opkrævet i henhold til den efterfølgende forordning. Retten fastslog følgelig, at denne anmodning om tilbagebetaling kun begrundede Gul Ahmeds interesse for så vidt angår det første, det fjerde og det femte anbringende, der var blevet fremsat for den⁷⁴. Retten behandlede ikke de øvrige anmodninger om tilbagebetaling, som Gul Ahmed henviste til i dets skriftlige indlæg.

67 – Jf. dom af 22.12.2008, Gordon mod Kommissionen (C-198/07 P, EU:C:2008:761, præmis 19 og 60), og af 16.7.2009, SELEX Sistemi Integrati mod Kommissionen (C-481/07 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2009:461, præmis 38).

68 – Jf. navnlig dom af 5.3.1980, Könecke Fleischwarenfabrik mod Kommissionen (76/79, EU:C:1980:68, præmis 9), af 31.3.1998, Frankrig m.fl. mod Kommissionen (C-68/94 og C-30/95, EU:C:1998:148, præmis 74), af 13.7.2000, Parlamentet mod Richard (C-174/99 P, EU:C:2000:412, præmis 33 og 34), og af 27.6.2013, Xeda International og Pace International mod Kommissionen (C-149/12 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2013:433, præmis 32 og 33).

69 – Jf. i denne retning dom af 17.9.2015, Mory m.fl. mod Kommissionen (C-33/14 P, EU:C:2015:609, præmis 75 og 80).

70 – Shanghai Excell-dommen, præmis 55. Jf. ligeledes dom af 17.7.2014, Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband mod Kommissionen (T-457/09, EU:T:2014:683, præmis 139), og af 14.11.2013, ICdA m.fl. mod Kommissionen (T-456/11, EU:T:2013:594, præmis 38).

71 – For eksempler på sager, der viser, at sagsøgere principielt kan få medhold i sager mod Den Europæiske Union for tab, der udspringer af en urimeligt lang sagsbehandlingstid for annullationssøgsmål, trods den omstændighed, at deres annullationssøgsmål tidligere er blevet afvist, jf. dom af 1.2.2017, Kendrion mod Den Europæiske Union (T-479/14, EU:T:2017:48), af 10.1.2017, Gascogne Sack Deutschland og Gascogne mod Den Europæiske Union (T-577/14, EU:T:2017:1), og af 7.6.2017, Guardian Europe mod Den Europæiske Union (T-673/15, EU:T:2017:377).

72 – Denne konklusion er ikke blevet anfægtet af nogen af parterne.

73 – Disse omhandlede fastlæggelsen af normalværdien og dens sammenligning med eksportprisen.

74 – Jf. præmis 54 i den appellerede dom.

97. Gul Ahmed forklarede i retsmødet ved Domstolen, at selskabet ikke har fremført bevis for at underbygge disse øvrige anmodninger om tilbagebetaling, fordi de blev foretaget af uafhængige importører af dets produkter, hvilket selskabet mente gjorde dem irrelevante for sagen.

98. Retten kan under sådanne omstændigheder ikke kritiseres for at have baseret sin bedømmelse udelukkende på GTM's anmodning om tilbagebetaling. Den blev endvidere ikke specifikt pålagt at begrunde dens opfattelse vedrørende disse øvrige anmodninger, der kun var blevet påberåbt på det generelle plan, eller var underlagt en forpligtelse til at forklare, hvorfor den mente, at de var irrelevante⁷⁵.

99. Såfremt den omhandlede forordning blev annulleret, ville retsgrundlaget for tilbagebetaling af antidumpingtold, der blev betalt på import af Gul Ahmeds produkter, være EU-toldkodeksens artikel 116, stk. 1, litra a), sammenholdt med toldkodeksens artikel 117, stk. 1. I henhold til toldkodeksens artikel 121, stk. 1, litra a), skal en anmodning om tilbagebetaling være indgivet senest tre år efter datoen for meddelelse af den pågældende toldskyld. Det følger heraf, at selskabet med henblik på at begrunde dets søgsmålsinteresse kun kunne støtte sig på anmodninger om tilbagebetaling, der blev foretaget inden for denne periode, såsom dem, der var blevet indgivet af GTM.

100. Det andet og det tredje anbringende i Gul Ahmeds stævning henviser således til dele af den omhandlede forordning, der er blevet erstattet af forordning nr. 695/2006⁷⁶. Selv såfremt de kriterier og den metodologi, der blev fulgt af Rådet med henblik på denne forordning, til en vis grad svarer til dem, der blev anvendt ved den omhandlede forordning⁷⁷, har en potentiel annullation af sidstnævnte forordning ikke nogen direkte virkning på lovligheden af forordning nr. 695/2006.

101. Selv hvis Domstolen annullerer den omhandlede forordning, og selv hvis denne annullation teoretisk set kunne tilskynde Rådet til at gennemgå forordning nr. 595/2006 eller trække den tilbage med tilbagevirkende kraft, vil denne hypotese endvidere højst tillægge Gul Ahmed en ren fremtidig og usikker udsigt til at opnå en fordel. Dette er ikke i sig selv tilstrækkeligt til at begrunde Gul Ahmeds søgsmålsinteresse⁷⁸.

102. Følgelig var Rettens begrundelse for så vidt angår afvisningen af Gul Ahmeds argumenter tilstrækkeligt klar.

Genoprettelse af Gul Ahmeds omdømme

103. Gul Ahmeds skriftlige indlæg og dets appel nævner ikke selskabets interesse i at genoprette dets omdømme. Retten fastslog, at selskabet »ikke på nogen måde havde fremmet dets krav« i den forbindelse⁷⁹. Kommissionen forklarede i retsmødet den 25. januar 2018, at den selv i retsmødet ved Retten havde rejst og drøftet dette spørgsmål som en grund, der potentielt kunne begrunde en interesse.

75 – Jf. analogt dom af 12.9.2017, Anagnostakis mod Kommissionen (C-589/15 P, EU:C:2017:663, præmis 38).

76 – Disse elementer blev gennemgået igen efter en ny undersøgelse. Baseret på oplysningerne fra denne undersøgelse fastsatte Rådet nye satser for antidumpingtolden i forordningen til erstatning for dem, der var fastlagt i den omhandlede forordning.

77 – Den metodologi, som Kommissionen anvendte under undersøgelsen forud for vedtagelsen af disse to forordninger, var i en vis grad forskellig. Dette skyldtes den omstændighed, at Kommissionen i løbet af den anden undersøgelse kunne basere sine konklusioner på verificerede oplysninger af relativ høj kvalitet, som en gruppe Pakistanske producenter af sengelinned af bomuld havde indrapporteret, hvilket ikke var tilfældet for den første undersøgelse.

78 – Det er åbenlyst, at situationen ville have været anderledes, såfremt denne annullation (uanset om den var ledsaget af en opretholdelse af virkningerne af den annullerede forordning) var indtrådt forud for vedtagelsen af forordning nr. 695/2006, eller mens den fortsat fandt anvendelse. Det ligger imidlertid uden for rammerne af dette forslag til afgørelse at gå yderligere i dybden med mulige hypotetiske scenarier.

79 – Præmis 44 og 59 i den appellerede dom.

104. En mulighed for at genoprette sagsøgerens tab af omdømme vedrører ikke sagsøgerens retlige situation, men snarere sagsøgerens faktiske situation. En søgsmålsinteresse kan begrundes i en klar chance (i modsætning til absolut sikkerhed) for at opnå en sådan faktisk fordel⁸⁰.

105. Indførelsen af en antidumpingtold er i overensstemmelse med fast retspraksis en foranstaltning til forsvar og beskyttelse mod *illoyal konkurrence* som følge af en dumpingpraksis⁸¹. Efter min opfattelse er en forordning, der fastlægger en endelig antidumpingtold potentielt egnet til at forvolde et tab af omdømme for personer, som den opfører på en liste over ansvarlige for en dumpingpraksis. Følgelig kan man forestille sig, at en sagsøger, der ønsker en sådan forordning annulleret, i det mindste har en ikke-økonomisk interesse i sagens førelse, idet en potentiel annullation kan afhjælpe hvis ikke ligefrem helt omgøre dens tab af omdømme⁸². Denne interesse kan være begrundet uanset karakteren af de anbringender, der er gjort gældende⁸³.

106. For at disse principper kan finde anvendelse, skal sagsøgeren ikke desto mindre have gjort forholdet gældende i sine processkrifter og fremført bevis for det tab, der er forvoldt dennes omdømme, ved den forordning, som sagsøgeren ønsker annulleret. Dette er ikke tilfældet her, og jeg behandler derfor ikke denne mulighed yderligere.

Fremtidige erstatningssager for skader forvoldt ved den omhandlede forordning

107. For Retten påberåbte Gul Ahmed sig – ganske vist helt overordnet – muligheden for, at selskabet kan sagsøge Rådet for de skader, der er forårsaget ved forordning nr. 397/2004. Rådet og Kommissionen gjorde gældende, at en erstatningssag som følge af den omhandlede forordning under alle omstændigheder var forældet. Retten undlod at tage stilling til dette argument i den appellerede dom.

108. En sagsøger bevarer principielt en interesse i at få en retsakt annulleret, såfremt konstateringen af, at den er ulovlig, kan udgøre grundlaget for en fremtidig erstatningssag som følge af den omtvistede retsakt eller for fremtidige forhandlinger med den udstedende myndighed⁸⁴. Imidlertid kan en fremtidig erstatningssag kun bibringe sagsøgeren en fordel, såfremt den ikke er forældet og som følge heraf ikke kan antages til realitetsbehandling.

109. I henhold til artikel 46 i statuten for Domstolen forældes en sag om ansvar uden for kontraktforhold fem år efter, at den omstændighed, der ligger til grund for kravet, er indtrådt, medmindre denne forældelsesfrist afbrydes ved et erstatningssøgsmål anlagt ved Domstolen om Unionens ansvar uden for kontrakt⁸⁵ eller forudgående fremsættelse af et krav over for vedkommende EU-institution. I tilfælde, hvor Unionens ansvar uden for kontraktforhold udspringer af en almenyldig retsakt, begynder denne forældelsesfrist ikke at løbe, før de skadelige virkninger af retsakten har vist sig⁸⁶.

80 – Jf. i denne retning den grundige bedømmelse, som generaladvokat Bobek foretog i sit forslag til afgørelse Bionorica og Diapharm mod Kommissionen (C-596/15 P og C-597/15 P, EU:C:2017:297, punkt 47-57).

81 – Dom af 3.10.2000, Industrie des poudres sphériques mod Rådet (C-458/98 P, EU:C:2000:531, præmis 91 og 92).

82 – Jf. analogt dom af 28.5.2013, Abdulrahim mod Rådet og Kommissionen (C-239/12 P, EU:C:2013:331, præmis 70-72), af 8.9.2016, Iranian Offshore Engineering & Construction mod Rådet (C-459/15 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:646, præmis 12), af 6.6.2013, Ayadi mod Kommissionen (C-183/12 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2013:369, præmis 59-81), og af 15.6.2017, Al-Faqih m.fl. mod Kommissionen (C-19/16 P, EU:C:2017:466, præmis 36 og 37). Jf. ligeledes analogt dom af 15.3.1973, Marcato mod Kommissionen (37/72, EU:C:1973:33, præmis 6 og 7).

83 – Jf. analogt generaladvokat Bots forslag til afgørelse Abdulrahim mod Rådet og Kommissionen (C-239/12 P, EU:C:2013:30, punkt 66).

84 – Jf. ovenfor, punkt 92.

85 – Dom af 8.11.2012, Evropaiki Dynamiki mod Kommissionen (C-469/11 P, EU:C:2012:705, præmis 55).

86 – Dom af 19.4.2007, Holcim (Deutschland) mod Kommissionen (C-282/05 P, EU:C:2007:226, præmis 29).

110. Den skade, som Gul Ahmed led i løbet af den periode, hvor den omhandlede forordning var i kraft, navnlig for så vidt angår dets forpligtelse til at betale antidumpingtolden på importen af dets produkter til EU, er forældet. Denne forordning udløb den 4. marts 2009, og forældelsesfristen er aldrig blevet afbrudt. Den omstændighed, at Gul Ahmed indledte et annullationssøgsmål, afbryder navnlig ikke forældelsesfristen⁸⁷.

111. Det er teoretisk set muligt, at Gul Ahmed kan have lidt andre skader, der først senere er blevet kendt, og for hvilke forældelsesfristen endnu ikke er udløbet. Der kan tilsvarende teoretisk set ligeledes være vedvarende skader såsom betaling af omkostningerne til en bankgaranti⁸⁸ eller skade på omdømme⁸⁹, som Gul Ahmed stadig vil kunne sagsøge Rådet for⁹⁰.

112. Jeg har behandlet spørgsmålet om skade på omdømme tidligere i dette forslag til afgørelse⁹¹. For de øvrige vedkommende identificerede Gul Ahmed ikke for Retten eller Domstolen nogle vedvarende skader eller verserende erstatningssager. Gul Ahmed kan følgelig ikke godtgøre, at der foreligger en interesse, på grundlag af sådanne vage og utilstrækkeligt dokumenterede argumenter. Der kan ikke rettes kritik over for Retten for, at den ikke udtrykkeligt har givet en begrundelse i den forbindelse⁹².

Konklusion vedrørende overholdelsen af begrundelsespligten

113. I lyset af ovenstående konkluderer jeg, at Retten har givet en tilstrækkelig begrundelse, og at Gul Ahmeds argument om, at dette ikke var tilfældet, følgelig skal forkastes.

Sagsomkostninger

114. Eftersom Domstolen kun har anmodet mig om at tage stilling til Gul Ahmeds første anbringende, og eftersom spørgsmålet om, hvorvidt appellen skal forkastes endeligt, afhænger af den holdning, som Domstolen indtager ikke alene for så vidt angår dette anbringende, men ligeledes for så vidt angår det andet anbringende, vil jeg ikke fremsætte noget forslag for så vidt angår sagsomkostningerne i denne sag.

Forslag til afgørelse

115. I lyset af det ovenstående og uden at foregribe Domstolens bedømmelse af det andet anbringende foreslår jeg, at Domstolen forkaster Gul Ahmeds første anbringende.

87 – Ibidem, præmis 36.

88 – Ibidem, præmis 35.

89 – Dom af 7.6.2017, Guardian Europe mod Den Europæiske Union (T-673/15, EU:T:2017:377, præmis 42).

90 – En sådan sag vil kunne antages til realitetsbehandling for så vidt angår skader, der er opstået i løbet af perioden på fem år, der ligger forud for denne sag. Jf. i denne retning dom af 21.4.2005, Holcim (Deutschland) mod Kommissionen (T-28/03, EU:T:2005:139, præmis 70), og af 16.12.2015, Chart mod EEAS, T-138/14, EU:T:2015:981, præmis 58 og den deri nævnte retspraksis.

91 – Jf. ovenfor, punkt 103-106.

92 – Dom af 2.4.2009, France Télécom mod Kommissionen (C-202/07 P, EU:C:2009:214, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis).